

FEDERACIÓ DE
MOVIMENTS DE
RENOVACIÓ DE
PEDAGÒGICA DE
CATALUNYA

Avda Drassanes, 3 08001 - Barcelona Tf. 934817388 mmp@pangea.org

Amb el patrocini de la

F U N D A C I Ó
PROPEDAGÒGIC

RECUILL DE PREMSA -EDUCACIÓ-

DIJOUS 14 DE GENER DE 2010

[AVUI](#)

[Maragall insta a tancar el debat lingüístic a l'escola](#)

[AVUI](#)

[Opinió: "L'anomalia monolingüe"](#)

[EL PUNT](#)

[Mataró engega un pla estratègic per ajudar a millorar els resultats educatius](#)

[COMUNICACIÓ 21](#)

[AulaMèdia organitza unes jornades d'educació en comunicació](#)

[EL PERIODICO](#)

[Carta destacada del dia: 'L'estudi ha de servir per formar-se, no per treballar'](#)

[MAGAZINE](#)

[Reportaje: "Correr y saltar es cosa de niños"](#)

[EL PUNT](#)

[Vacances a la carta pels joves perpinyanesos](#)

[LA VANGUARDIA](#)

[La Generalitat recorta un 8% el dinero de las universidades](#)

AVUI. 14.01.10

MARAGALL INSTA A TANCAR EL DEBAT LINGÜÍSTIC A L'ESCOLA

El conseller d'Educació, Ernest Maragall, va manifestar ahir la seva satisfacció per la decisió del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) que avala que l'imprès de preinscripció escolar (que no pregunta per la llengua habitual dels nens), no discrimina l'escolarització en castellà en els primers ensenyaments i va expressar el desig que la resolució serveixi per tancar aquesta qüestió i poder "parlar d'educació".

En declaracions als mitjans, Maragall va assenyalar que la sentència "diu molt clarament" que "tots els drets individuals i col·lectius dels ciutadans d'aquest país estan garantits". "No hi ha cap situació de desprotecció ni manca de seguretat", va dir. "Gosaria demanar que donéssim aquesta qüestió per tancada [amb relació als recurrents] i que poguéssim parlar seriosament de l'educació dels seus fills", va manifestar.

El conseller va considerar també que el fet que només hi hagi una mitjana de vint reclamacions anuals als tribunals per aquesta qüestió demostra que "en termes quantitativs no hi ha conflicte", si bé va afegir que "això no ha d'implicar ni la més mínima reducció respecte del dret d'aquestes famílies".

Segons Ernest Maragall, la resolució judicial reconeix en últim terme la llei d'educació de Catalunya, aprovada al juliol, i confirma que el sistema escolar català és "complet i universal".

[inici](#)

AVUI. 14.01.10

OPINIÓ

L'ANOMALIA MONOLINGÜE

SEBASTIA ALZAMORA

Llegesc a la contra de La Vanguardia una entrevista de Víctor Amela al sociolingüista John Edwards, de qui l'editorial Aresta acaba de publicar, en català i castellà, el llibre Un món de llengües. Edwards és anglès de naixement i quebequès d'adopció, ha dedicat els seus esforços acadèmics a l'estudi de la diversitat lingüística i és un defensor convençut de l'anomenada ecologia lingüística, que entre altres coses propugna la necessitat de protegir aquesta diversitat.

Edwards comença l'entrevista amb una afirmació que val la pena apuntar: "Cap llengua, dialecte, modisme o gir local és més o menys valuós que un altre". Pot semblar una obvietat, però no ho deu ser tant, perquè hi ha qui li costa molt entendre-la. Recordo que és una idea que vaig sentir repetir molt en els meus anys universitaris: cap llengua és més important o valuosa que una altra. Tant ho vaig sentir dir, que vaig arribar a estar convençut que es tractava d'una veritat establerta i acceptada per tothom, de l'estil que dos i dos fan quatre o que la Terra és rodona.

Ignorava, il·lús de mi, que la lingüística (i la sociolingüística) forma part de les disciplines científiques amb les quals tothom es veu amb cor, juntament amb la història i alguna més. Poca gent gosa formular teories de sobretaula o de barra de bar a propòsit de l'arquitectura, la trigonometria o la termodinàmica. Però quan es tracta de la llengua, qui més qui menys és capaç de proclamar els seus principis i de defensar-los a peu i a cavall, per més insensats que siguin. Això s'explica per un motiu que també treu a col·lació Edwards: "la llengua és una senya d'identitat grupal, i, per això mateix, matèria d'estudi molt sensible".

A nosaltres ens ho ha de dir, senyor Edwards. Tan grupal i tan sensible és la matèria, que en aquest estimulants país anomenat Espanya el principi d'igualtat entre llengües queda impugnada per la mateixa Constitució, quan estableix que els espanyols tenen el deure de conèixer una llengua però només el dret d'usar-ne unes altres. En aquest sentit, vénen bé unes altres declaracions del mateix Edwards, segons les quals el monolingüisme "no és una aspiració natural, i ni tan sols intel·ligent"; de fet, "són rars els països monolingües purs". Pel que fa al bilingüisme, el sociolingüista el defineix com "un equilibri inestable, que pot ser patit com una tensió i una amenaça o aprofitat com un estímul i una oportunitat".

Sàvies paraules que farien bé de gravar-se en algun lloc visible tots aquells fermes partidaris de les virtuts del bilingüisme que després, a l'hora de la veritat, resulten ser més monolingües que un terròs. No farem cap llista de noms perquè ompliríem tot el diari i encara no hauríem començat. Senzillament, es tracta de la vella recepta hispànica en matèria de política lingüística: el bilingüisme és una cosa esplèndida, sempre que el practiquin els altres (però alerta amb la manera amb què ho facin, perquè aleshores se'ls titllarà de feixistes i totalitaris). I el monolingüisme –en castellà– és una cosa més esplèndida encara, que hauria de ser l'estat natural i insuperable en què haurien de viure tots els éssers humans. Una aspiració que no és natural ni intel·ligent, però aquí la tenim.

Ah, pel que fa al català, Edwards hi veu "un gran exemple de recuperació de l'ús social d'una llengua, que ja agradaria a centenars de llengües en declivi". Llengües en declivi, snif.

[*inici*](#)

EL PUNT. 14.01.10

MATARÓ ENGEGA UN PLA ESTRATÈGIC PER AJUDAR A MILLORAR ELS RESULTATS EDUCATIUS

Prevenir l'absentisme i l'abandonament prematur dels estudis; potenciar el lideratge personal, educatiu i pedagògic dels equips docents; millorar els recursos per incrementar l'acreditació de l'alumnat de risc, o fomentar una escolarització equilibrada són algunes de les estratègies que l'Ajuntament de Mataró i la Generalitat han acordat en un nou pla estratègic que pretén millorar l'educació de la ciutat. El programa, que té una vigència de quatre cursos, concreta quines són les necessitats de la zona educativa de Mataró i proposa algunes actuacions.

L'alcalde, Joan Antoni Baron (PSC), va celebrar que amb la posada en marxa d'aquest pla conjunt s'aprofundeix en la cooperació entre administracions i, fins i tot, en el retorn cap als ajuntaments de certes competències que des dels municipis es poden tirar endavant amb més eficiència per la proximitat i el coneixement més exacte de la realitat.

La directora de la zona educativa de Mataró, Magda Roman, va precisar que el pla estratègic no es només una declaració de bones intencions, sinó que per fer efectiu aquest projecte s'ha creat una comissió institucional i una de seguiment i coordinació que disposarà de mecanismes que ajudin a fer una avaluació i a retre comptes al final. Els beneficiaris d'aquest nou pla estratègic no només són els alumnes i professors de les escoles de primària i els instituts, sinó que també s'hi han inclòs les escoles bressol públiques i les privades, els centres d'educació especial, de persones adultes i de formació professional.

[*inici*](#)

AULAMÈDIA ORGANITZA UNES JORNADES D'EDUCACIÓ EN COMUNICACIÓ

Es reflexionarà sobre la importància de l'alfabetització mediàtica en televisió i cinema

Del 20 al 22 de gener, AulaMèdia organitza les jornades ETC 2010 – Educació, Televisió i Cinema, les quals tenen per objecte reflexionar sobre la importància de l'alfabetització mediàtica de l'alumnat català, principalment en els camps televisiu i cinematogràfic, a més d'oferir materials didàctics als educadors per concretar aquestes reflexions i implementar-les a l'aula. Les jornades se celebren a l'edifici El Vagó del Recinte de la Escola Industrial de Barcelona. El termini per inscriure-s'hi finalitza el proper divendres dia 15.

AulaMèdia considera que l'educació en comunicació audiovisual és un element clau per capacitar la ciutadania en la interpretació crítica dels missatges audiovisuals, per desmitificar els mitjans i accedir a les eines necessàries per a la producció i la creació audiovisual: "Una alfabetització mediàtica necessària per generar una mirada crítica de la ciutadania envers les pantalles i els seus missatges, per convertir-nos en actors socials i deixar de ser subjectes passius". Entre d'altres, aquests són els que es consideraran durant les jornades ETC 2010.

[inici](#)

EL PERIODICO. 14.01.10

CARTA DESTACADA DEL DIA

'L'ESTUDI HA DE SERVIR PER FORMAR-SE, NO PER TREBALLAR'

JORDI GOMIS SÁENZ, VALLIRANA

S'ha escrit i s'ha dit molt de la joventut, últimament. Fins i tot hi ha un programa de televisió que es diu Generación ni-ni [ni estudia ni treballa]. Els joves d'avui dia han perdut el respecte als professors, als pares i fins i tot a ells mateixos. Però ¿la culpa és només seva? ¿Es tracta, com s'acostuma a dir, de nois que, de petits, tenien tot el que volien i que han crescut molt mimats, motiu pel qual no valoren l'esforç? Quan jo estudiava, m'aconsellaven que estudiant i treballant molt arribarien els bons resultats. Però ara veig que això és mentida, i suposo que els nens també se n'adonen. Els nois veuen com als seus pares, molts d'ells amb una carrera universitària, no els serveixen de res els seus estudis acadèmics.

Tampoc serveix de res que un sigui molt intel·ligent o que tingui una gran formació, perquè el capitalisme ha arribat a un punt en què els empresaris només busquen personal submís i de cost laboral barat. Diuen que s'ha de formar els nens per treballar. Formar els treballadors és una obligació de les empreses, mentre que els col·legis i les universitats hi són perquè la gent aprengui, perquè es formi com a ésser humà. Si diem als nens que els estudis són per trobar una bona feina, anem per mal camí. Si els nens no s'esforcen, no és només perquè ho tinguin tot. Els culpables són els pares per donar-los tota mena d'entreteniments perquè ells puguin estar tranquils en lloc de dedicar-los el seu temps. Aquesta generació ni-ni heretarà el país d'aquí 15 anys, per això és millor que tinguem en compte que no els redreçarem castigant-los amb més autoritat, sinó que els hem de donar un futur que puguin mirar amb il·lusió, una alternativa als oficis mal pagats, independentment de la seva formació.

[inici](#)

MAGAZINE. 14.01.10

REPORTAJE

CORRER Y SALTAR ES COSA DE NIÑOS

La creciente obesidad infantil tiene mucho que ver con la pérdida de la calle como espacio de juegos y de la libertad de movimientos. La situación lleva ahora a promover los juegos saludables.

La Rayuela Sanuela, La Ruleta de la Psicomotricidad, Corre, Corre, ¿Qué Hay para Comer? Son nombres de juguetes que se han creado bajo los auspicios del Instituto Tecnológico del Juguete (AIJU) de Alicante para prevenir la obesidad. Desde el año 2005, el departamento de pedagogía de ese centro tiene abierta una línea de investigación sobre juego, juguetes y obesidad infantil, con la que ha obtenido propuestas novedosas para ser aplicadas por las empresas jugueteras y diseñar nuevos productos que consoliden hábitos de vida saludable.

Que la Asociación de Fabricantes de Juguetes centre una de sus líneas de estudio en la obesidad infantil evidencia que es una cuestión que preocupa a la sociedad. Los datos se repiten en cada nueva encuesta. En España las cifras de sobrepeso y obesidad en los niños son de las más elevadas de Europa. En quince años, los porcentajes se han triplicado.

El sobrepeso y la obesidad radican en una dieta inadecuada y en la falta de ejercicio físico. Y es en este segundo factor en el que los estudiosos del juguete quieren aportar su granito de arena, para que cada familia sepa aprovechar el potencial que tienen los niños para moverse, vivir aventuras, explorar el mundo. Para introducirles en unos hábitos de vida activa que luego permanezcan en su rutina cotidiana.

Así, el centro tecnológico del juguete propone ayudar a los niños a integrar el ejercicio físico en las costumbres diarias, por ejemplo usar menos el ascensor y desplazarse andando o en bicicleta a lugares cercanos. Y otra idea es compartir en familia algunos de los muchos deportes y actividades que se pueden practicar juntos: desde ir a la piscina cubierta un domingo de lluvia, hasta salir a correr, a bailar, o apuntarse a la carrera popular de la ciudad, entre otras. La idea es habituar a los niños a que disfruten de la naturaleza y de los espacios abiertos, porque les motivan a moverse para explorar esos espacios.

Jugar a imitar

Hay múltiples juegos y juguetes que favorecen el movimiento. Los de siempre –cuerda de saltar, pelota– y otros nuevos, que relacionan ejercicio con diversas competiciones, o invitan a trepar o a agacharse, o incluso, juegos muy fáciles de llevar a cabo en casa. Como el que en el Instituto del Juguete llaman mímica del deporte: los padres podrían jugar con sus hijos a adivinar qué tipo de deporte están realizando mediante gestos. O se puede jugar a asociar: escribir tarjetas con deportes, de las que se saca una y en un minuto se tiene que decir el mayor número de accesorios asociados (por ejemplo, con la tarjeta del esquí: gafas, guantes, botas...) mediante mímica. O se puede hacer manualidades con las que luego se juegue y que supongan algún tipo de movimiento, como realizar un tambor o unas maracas y usarlos para bailar.

Consuelo Mallebrera, pedagoga del AIJU, explica que “los padres tienen un papel importante en el proceso de adquisición de hábitos saludables”. “Sus conductas y actitudes –añade– son básicas porque se convierten en modelos y es su responsabilidad organizar y facilitar gran cantidad de hábitos relacionados con la actividad física. Es fundamental predicar con el ejemplo y tratar de hacer divertidas las actividades que propongan.” El juego es un excelente mediador para todo tipo de aprendizaje.

Los estudios de mercado que realizaron en el centro concluyeron que ya existen juguetes que promueven un estilo de vida saludable pero que todavía lo hacen de manera insuficiente o poco documentada. Por ello, se ha trabajado durante dos años con expertos en juegos, en educación y en salud infantil para obtener una gran cantidad de ideas para futuros juguetes que contribuyan a reducir la obesidad infantil.

¿Por qué un niño o un adolescente no encuentra tiempo para hacer ejercicio pero sí para ver la televisión o chatear? Quizás hay una relación inconsciente entre hacer ejercicio y sacrificarse. Pero, si se piensa en estar activo, poner la mesa, pasear al perro, ir andando al colegio, salir de excursión el fin de semana..., ya no suena tanto a sacrificio.

Niños quietos que no molesten

La fisioterapeuta neuropediátrica Noemí Suriol explica: “El niño se quiere mover, y disfruta haciéndolo. La naturaleza invita a los seres vivos a moverse. Existe una contradicción entre el espacio natural, que es un horizonte para explorar en un entorno armónico, y el espacio artificial, que cada vez es más complejo y pone nuevos límites físicos, generando que el cuerpo cada vez esté más controlado y limitado”.

Así, el niño se desarrolla con mensajes a veces incoherentes, asegura Suriol. “Los adultos, a menudo sin darnos cuenta –dice–, emitimos el mensaje al niño de que no se mueva, que no moleste. La sociedad del bienestar, confort y seguridad invita a no salir a la calle a jugar, a quedarse quieto delante de una pantalla, pero como los adultos sabemos que los niños deben moverse, los llevamos a espacios limitados y controlados donde se muevan sin molestar: parques infantiles, actividades extraescolares, iniciación a los deportes. Los movimientos naturales del cuerpo humano están cada vez más limitados por barreras físicas y tempo-ales: carril bici, cuatro paredes, horarios...”

La inercia de la inactividad o de la actividad totalmente regulada hace que, por ejemplo, un chaval de nueve años se vaya a la playa con sus padres y con la Nintendo. ¿No es capaz de pasárselo bien en la playa, con un montón de alternativas de juego, si no se lleva su preciada consola?

Quizá sería el momento para proponerse llevar un estilo de vida activo con los hijos como compañeros. La pedagoga Tere Vida, de la consultoría de juegos Marinva, sugiere consejos tan sencillos como llevar siempre en el coche una bolsa con juguetes para promover el juego y la actividad física, como una pelota, unas raquetas, una cuerda de saltar...; y proponer actividades variadas para el fin de semana, acorde con las épocas del año, como excursiones a pie, en bicicleta o salir a patinar. La tecnología también puede ser una aliada: si a los niños les gustan los videojuegos, se les pueden comprar de los que implican movimiento, en los que hay que bailar, reproducir los movimientos de algún deporte..., y luego, se puede incorporar esos juegos a la vida real.

¿Cuándo fue la última vez que padres e hijos acabaron sudados, cansados pero felices después de jugar intensamente juntos? Lo mejor para un niño es jugar con sus padres. Aprende a moverse, se motiva y además se refuerza el vínculo afectivo. Una encuesta de la Fundación Alimentum a más de 1.500 personas concluyó que se conoce la teoría, pero no se lleva a la práctica: el 45% de los encuestados, padres de niños, reconoce que sus hijos dedican más de dos horas diarias a ocio pasivo –televisión, consolas, ordenador–. y seis de cada diez padres afirman que el estilo de vida actual les dificulta inculcar hábitos saludables. En el tiempo libre, sólo un 22% de los encuestados realiza alguna actividad física con sus hijos de manera habitual, frente a un 29% que reconoce no hacerlo nunca, un 32% que lo hace únicamente en fin de semana, y un 17% que aprovecha para hacerlo sólo en vacaciones.

Actividad física no siempre es deporte

Las barreras físicas y temporales que se imponen a los niños en aras de su seguridad hacen plantearse qué se puede hacer para motivarles a hacer ejercicio físico. La pregunta es de por sí inquietante porque quienes tienen un perro en casa saben que no hay que motivar a un cachorro para que se mueva. Noemí Suriol, directora del Centro Lenoarmi, escuela de educación física integral, reivindica abrir barreras: "Hay que dejar un espacio para que el impulso del niño se exprese a través del movimiento. Existe la tendencia a igualar actividad física con deporte. Como balance de gasto de calorías es correcto, pero si hablamos de desarrollo y motivación, no es lo mismo.

El deporte es una actividad física con unas reglas y técnicas y tiene muchos valores positivos, como la disciplina y la constancia. Pero limitar toda actividad física solamente al deporte puede provocar que el cuerpo y la personalidad de cada niño no se expresen libremente. Hay muchas actividades físicas que no son deportivas y que también generan grandes beneficios para la salud, como el teatro, la danza, acrobacias y técnicas de circo, el excursionismo..., actividades que tienen un componente lúdico, de disfrutar de la actividad en sí misma".

Consuelo Mallebrera, pedagoga del AIJU, propone diversas ideas para cambiar el chip a un modo de vida activo, como recuperar la calle como lugar de juegos. Los padres pueden enseñar lo que les divertía de pequeños: jugar al escondite, al pilla-pilla, a la comba o la goma de saltar... Incluso, si el municipio donde viven lo permite, pueden organizar lo que han hecho en algunas ciudades de Holanda: hay tardes en que ciertas calles se cortan al tráfico para convertirlas en calles para jugar y, por turnos, los adultos vigilan a los niños.

[inici](#)

EL PUNT. 14.01.10

VACANCES A LA CARTA PELS JOVES PERPINYANESOS

El servei Jovent de la vila de Perpinyà acaba de presentar el programa d'educació popular que ha posat en plaça amb diverses associacions per les properes vacances de febrer. Es tracta de diferents fórmules reservades als joves de 12 a 17 anys i destinades a descobrir i compartir noves activitats .

Les propostes, presentades sota el nom de «Z'Y VA VACANCES» van d'unes estades a la muntanya (esquí i snowboard, descobrir el món eqüestre, el món agrícola de la muntanya, fotografia, ciències, iniciació a les arts del circ...) fins a la descoberta de Barcelona. Els llocs d'estada són molts variats: Camurac a l'Auda, varis indrets a la Cerdanya, Caudiers de Fenollet, Sant Llorenç de Cerdans Montpeller...

Les estades, que van d'un cap de setmana a cinc dies en internat, tenen el sosteniment de la CAF en el marc del Contracte Infància-Joventut.

Per informació: 16 carrer Emile Zola a Perpinyà i 04.68.62.38.76

[inici](#)

LA GENERALITAT RECORTA UN 8% EL DINERO DE LAS UNIVERSIDADES

Los centros contratan menos personal para ahorrar gastos

La Generalitat ha reducido la financiación de las universidades públicas para el ejercicio 2010. En el presupuesto ordinario de este año los centros de educación superior sufren recortes de entre un 5% y un 8%, dependiendo de la universidad, por lo que han tenido que contener al máximo los gastos. En las universidades se habla de "plan de austeridad", que consiste en no contratar a más profesores - o reducir al mínimo las nuevas incorporaciones-, mirar los concursos de concesión de servicios y obras con lupa para escoger el más barato dentro de unos márgenes de calidad aceptables y otras estrategias por el estilo. En diciembre un miembro del rectorado de la Universitat de Barcelona (UB) explicó que las jubilaciones no se podrían cubrir con nuevas incorporaciones. Algunos proyectos de investigación también han quedado paralizados en determinadas universidades debido al descenso de ingresos públicos.

Las universidades dicen que tampoco han recibido aún el dinero correspondiente a la financiación por objetivos del año 2008, aunque en el Comissionat d'Universitats i Recerca aseguran que este dinero (30 millones de euros), ya se está pagando. En cuanto a la financiación por objetivos para el 2010, "ni siquiera se habla de ello", explican desde algunos centros universitarios. El mal momento económico en la universidad coincide con el gran salto al espacio europeo de educación superior (conocido como plan Bolonia) de este curso. Del "Bolonia debe implantarse a coste cero", se está pasando, pues, al "coste negativo". En una reunión mantenida por rectores y gerentes de las universidades catalanas antes de Navidad con el Departament d'Economia se advirtió que se producirían "retrasos" en la financiación de las universidades, aunque el Govern se comprometió a pagar.

Por otro lado, ayer tomaron posesión de su cargo los vicerrectores que sustituyen a los cuatro miembros del gobierno de la UB que dimitieron por discrepancias con el rector, Dídac Ramírez.

[inici](#)